

Code No. 6010

Roll No.

SET : D

D. El. Ed. 1st Year Exam., July/August – 2024

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Re-appear/Mercy Chance Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें। रोल नं० के अतिरिक्त प्रश्न-पत्र पर अन्य कुछ भी न लिखें और वैकल्पिक प्रश्नों के उत्तरों पर किसी प्रकार का निशान न लगाएँ।

6010/(Set : D)

P. T. O.

- (vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।
- (viii) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।
- (ix) 3 अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग 50 शब्दों में तथा 5 अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग 75 शब्दों में दीजिए।
-

नोट : सारे प्रश्न करने ज़रूरी हन।

यूनिट - पहिला

1. पंजाबी ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਲਗਾਖਰ ਹਨ ?

1

(ੳ) ਤਿੰਨ

(ਅ) ਪੰਜ

(ੲ) ਦੋ

(ਸ) ਚਾਰ

2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕ ਹਨ :

1

(ੳ) ਓ, ਅ, ਈ

(ਅ) ਉ, ਅ, ਏ

(ੲ) ਓ, ਆ, ਇ

(ਸ) ਓ, ਅ, ਏ

3. ਪ੍ਰਸਥਾਪਨ ਵਿਧੀ ਕਿਹੜੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧੀ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ
- (ਅ) ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ
- (ੲ) ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ
- (ਸ) ਲਿਖਤ ਰਚਨਾ
4. ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦੋ ਰੂਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? 1
- (ੳ) ਸੂਖਮ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ
- (ਅ) ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤ
- (ੲ) ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਠੀਕ ਹਨ
- (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
5. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ-ਲੱਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3
6. ਮੋਨ ਪਾਠ ਦਾ ਅਰਥ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਪੌਣ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਹੈ : 1
- (ੳ) ਹਨੇਰੀ
- (ਅ) ਧੂੜ
- (ੲ) ਪਾਣੀ
- (ਸ) ਹਵਾ

8. ਪੁਰਖਵਾਚਕ ਪੜਨਾਵ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? 1
- (ੳ) ਚਾਰ
- (ਅ) ਇਕ
- (ੲ) ਤਿੰਨ
- (ਸ) ਦੋ
9. ਤਤਸਮ ਅਤੇ ਤਦਭਵ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ। 3
10. ਅੱਖਰ ਜਾਂ ਵਰਨ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 5

ਜਾਂ

ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ? 1
- (ੳ) 35
- (ਅ) 36
- (ੲ) 37
- (ਸ) 38
12. “ਸਾਹਿਤ ਸੱਚੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਚੇਰੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਗਰ ਹੈ।” ਇਹ ਕਥਨ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਗੋਰਕੀ
- (ਅ) ਮੈਥੀਉ ਆਰਨਲਡ
- (ੲ) ਆਰਨਲਡ ਬੈਨਟ
- (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

13. ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ? 1
- (ੳ) 1872 ਈ: ਵਿੱਚ
- (ਅ) 1935 ਈ: ਵਿੱਚ
- (ੲ) 1837 ਈ: ਵਿੱਚ
- (ਸ) 1877 ਈ: ਵਿੱਚ
14. ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਿਸ ਨਾਟਕਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਪਿਤਾਮਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ
- (ਅ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ
- (ੲ) ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ
- (ਸ) ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ
15. 'ਬਿਰਖ ਅਰਜ ਕਰੇ' ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
- (ਅ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
- (ੲ) ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ
- (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ
16. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3

ਜਾਂ

ਸਾਹਿਤ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ?

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਫਰੈਂਚ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਕਹਾਣੀ
- (ਅ) ਨਾਵਲ
- (ੲ) ਪ੍ਰੈਸੀ
- (ਸ) ਇਕਾਂਗੀ
18. ਆਰੰਭਿਕ ਰਚਨਾ-ਸਿੱਖੀਆ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਹਨ? 1
- (ੳ) ਚਾਰ
- (ਅ) ਤਿੰਨ
- (ੲ) ਦੋ
- (ਸ) ਇੱਕ
19. ਆਪਣੇ ਸਾਕ-ਸੰਬੰਧੀਆਂ, ਦੋਸਤਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਵਾਕਫ਼ਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚਿੱਠੀਆਂ ਹਨ : 1
- (ੳ) ਵਪਾਰਿਕ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਅ) ਰਸਮੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ
- (ੲ) ਨਿੱਜੀ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਸ) ਸਾਰੇ ਹੀ ਠੀਕ ਹਨ

20. ਰਚਨਾ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ :

1

(ੳ) ਬਣਾਉਣਾ

(ਅ) ਸਜਾਉਣਾ

(ੲ) ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ

(ਸ) ਸਾਰੇ ਹੀ ਠੀਕ ਹਨ

21. ਰਸਮੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

3
